

Ob robu pripisane

★ IVAN BOŠTJANČIČ, urednik "novega", naprednega Glasa naroda, pravi, da je Witkovicha "uničil neki podtalni agent in sedaj tudi McCarranov zakon." Boštjančič se moti! Witkovicha nista uničila ta dva, temveč se je sam! Ali je tatovega zapora kriv policaj, ki je tatu prijel? Pravi tudi, da o tej zadevi mnogo piše A. D., ki da je "urejevana po krščanskih načelih in meni, da bi se Witkovicha moralo križati. Danes da ni več v rabi nauk, po katerem bi morali ljude, ki so bili sovražniki", itd. A. D. ni nikoli rekla, da bi se moralo Witkovicha križati, rekla pa je, da bi se ga moralo poslati tja, kamor spada, kamor ga vleče srce in kjer vlada režim, ki mu je po volji. Če bi Boštjančič ne pozabil, kako je v slovenski vinarni na St. Clair Ave., sladko ginjen in pred mnogimi pričami grozil, kako bodo obesili na kandelabre pred Narodnim domom gotove slovenske ljudi, to je — fašiste, mrčaka in vso ostalo reakcionarje, ko pridejo v Ameriki na vlado resniški ljudski demokratije, za kakršne se v nematu on in Witkovich, potem bi danes ne bil presenečen, če se tisti fašisti in mrčakjaki ne ogrevajo za one, ki jih hočejo potegniti na kandelabre.

★ WITKOVICHEVE SMOLE je kriv Cvetič, smrtno obsodbe Rosenbergov pa je kriva protizidovska gonja v Ameriki, pravijo komunisti, ki imajo za vsako stvar "ready-made" pojasnilo, kakor so ga imeli za Hitler-Stalinov pakt. Izdajalca Rosenberg da je spravi v sedanji položaj protizidovski sentiment, pravijo komunisti, čeprav vedo, da so bili sodnik, vladni tožilec in vse glavne vladne priče — ŽIDJE! ...

"PRAVICO, NE MILOSTI!" — Rosenberg sta izgubila tri priize pred prizivnimi sodišči Zdr. držav in dva priziva pred najvišjim ameriškim sodiščem. — Pretekli teden sta izvedla svoj zadnji legalni maneuver, ki jima je bil še na razpolago — apelirala sta na sodnika Kaufmana, da bi spremenil njuno smrtno obsodbo v dosmrtno ječo. Sodnik Kaufman, KI JE ŽID, je izjavil: "Našel in ugotovil nisem ničesar, kar bi me moglo pripraviti do tega, da spremenim njuno obsodbo. ... Obtoženca, ki sta slejkoprej kljubovalna in izzivalna, izjavljata, da zahtevata pravico, ne milosti! Kar sta zahtevala, to sta dobila!"

★ VSE GRE NAROB! — Stvari so se tako zasukale, da bo ostalo Boštjančičevo priporočilo po združitvi slovenskega naprednega časopisa vsekakor le pobojna želja. Prvič, en časopis, ki ga je Boštjančič še prišteval količkor toliko naprednim, se je pričel izneverjati idejam ljudskih množic ter pričel objavljati vesti o napovedanih molitvah in zadušnicah ter uredniške članke o krščanski kulturi in civilizaciji. Drug časopis, ki ga je imel ivane v mislih, pa ima lastnih skrbi na pretek in si vsekar ne namerava nakopati še novih na glavo. In ker se oba ta dva zavedata, da je Cvetič takrat imenoval še enega komunističnega voditelja, ki se je udeleževal v Clevelandu, Detroitu, Chicagu in drugod tajnih in zaupnih sej voditeljev komunističnih narodnih odborov, je zelo verjetno, da bosta oba ta dva zatajila vsako žlahto ž njim, kakor tudi vsake stike z robo, ki jo zdaj prodaja pod imenom stare, solidne, poštene in konservativne firme.

VRHUNEC DRZNOSTI IN TRME

V svoji zadnji prošnji na predsednika obsojenca ne izražata krivde, ne kesanja ne obžalovanja svojega izdajstva.

NEW YORK. — Na smrt obsojena zakonca Rosenberg sta v soboto apelirala na predsednika Trumana za pomilostitev. V tem svojem zadnjem apelu sta spet izjavila, da sta nedolžna ter poudarila, da sta raje usmrčena na električnem stolu, kot da bi izrazila svojo krivdo, kesanje ali obžalovanje.

Izjavljajoč, da sta žrtvi koruptne "obsodbe" pravita v svojem apelu: "Midva sva nedolžna, kot sva izjavljala in vztrajala vse od časa najine aretacije. To je polna resnica. Zatajiti to resnico, bi se reklo, plačati previsoko ceno za življenje — kajti življenja, ki bi ga tako kupila, bi ne mogla izživljati v dostojanstvu in samospoštovanju."

Tako izjavljata izdajalca celo zdaj v očigled nešteti dokazov in pričevanje njunih lastnih sozarotnikov in kurirjev, med temi lastnega brata Rosenbergove, Greenglassa, ki jima je osebno donesal atomske tajnosti iz atomskih laboratorijev v Nevada, kjer je bil zaposlen. ...

Amerika in ž njo vred ves svobodni svet zdaj lahko vidi, kakšen je sovražnik, proti kateremu se borita!

Zaseg jugoslov. konzulata v Italiji

Zarubil ga je italijanski finančnik, ki je izposredoval posojilo Jugoslaviji.

RIM. — Italijanske oblasti so zasegle oziroma zarubile jugoslovanski konzulat v Milanu, in sicer kot jamščino za plačilo denarnega zneska, ki ga dolguje jugoslovanska vada nekemu italijanskemu državljanu.

Tožbo proti jugoslov. vladi oz. zahtevu po izplačilo denarja, je vložil Camillo Castiglioni, italijanski finančnik, po čigar posredovanju je dobil Tito od Export-Import banke \$40,000,000 posojila. Za to posredovanje je obljubil Tito Castiglioniu 1½% komisije, kar bi zneslo \$600,000. Zdaj pa noče Tito ničesar slišati o izplačilu te provizije.

Dne 28. avgusta lanskega leta je italijansko sodišče odločilo, da ima jugoslov. vlada izplačati Castiglioneju zahtevano vsoto v teku desetih dni. Jugoslov. vlada ni takrat vložila nikakega priziva proti plačilu oziroma odloku, plačala pa tudi ni. — Temu je sledila zdaj rubežen jug. konzulata, ki bo zasežen, dokler Tito ne izpolni svoje obveznosti.

Bodi previden in pazljiv, ne se boš izognil marsikateri nesreči!

Danes in ponoči jasno in mrzlo.

Novi grobovi

Lawrence Trebotich

Včeraj zjutraj je umrl po štirimesečni bolezni na svojem domu na 4815 State Rd. Lawrence Trebotich. Doma je bil iz Dalmacije, odkoder je prišel leta 1902. Zaposlen je bil nad štiri-deset let pri Great Lakes Ore and Docks Co. Zapušča ženo Mary, roj. Marinovich, in sestro Olivo Buljeta. Bil je član dalmatinskih društev. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 9:30 v cerkev sv. Pavla in od tam na pokopališče sv. Križa iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62. cesti.

John Majdek Umrl je John Majdek, 4029 St. Clair Ave. Bil je star 88 let in rojen na Hrvaškem. Pripadal je društvu Najsv. Imena. Pogreb je bil danes zjutraj iz Golu-bovega pogrebnega zavoda.

Bridgetta Yukich Po enomesečni bolezni je preminula v Bedford bolnici Bridgetta Yukich, stanujoča na 24 Norton Street, Bedford Heights. Ranjka je bila stara 68 let, rodom Hrvatica, doma iz Zrina na Hrvaškem, odkoder je prišla sem pred 50 leti. Njen soprog August ji je umrl pred enim teseem. Tukaj zapušča žalujoče hčere Helen Hager, Katherine Hrovat in Mildred, sinova Antona in George, vnuke in pravnuke. Pogreb se bo vršil iz Louis Ferfolia zavoda v sredo zjutraj ob 8:30 v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri, potem na Kalvarija pokopališče.

Rose Haffer Umrla je na svojem domu na 14405 Westropp Ave. Rose Haffer, rojena Gron, stara 64 let. Tukaj zapušča žalujočega soproga Jacoba, 3 otroke: Ruth Brow-ske, Eleanor Henke in Jack; 6 vnukov, mater Rose Gron; brate Frank, Louis in Michael; sestre Elizabeth Driese, Ann Eppich in Catherine ter več sorodnikov. Rojena je bila v Madžarski. Tukaj je bivala 48 let. Pogreb se bo vršil v sredo popoldne ob 1:30 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne-ga zavoda na 458 E. 152. St. ter na Whitehaven pokopališče.

Mary Stritar Po dolgi in mučni bolezni je preminula na domu svoja hčere na 24420 Mave Ave. Mary Stritar (Streeter), rojena Pirc, stara 77 let, stanujoča na 981 E. 207 St. Tukaj zapušča žalujočega soproga Johna, doma iz fare Mirna peč, vas Kamje na Dolenjskem, in 6 otrok: Mary Vid-mar, John, ml., Anna Washa-baugh iz Detroit, Frank, Rose Strah in William; 18 vnukov in 6 pravnukov; polsestro Thereso Kuznik iz Irwin, Penna., in več sorodnikov. Tukaj je bivala 50 let. Rojena je bila v Skočni, Jur-ka vas, kjer zapušča brata Jane-za in več sorodnikov Bila je članica dr. Napredok št 132 A. F. U. Pogreb bo v torek zjutraj iz Jos. Zele in Sinovi pogrebne-ga zavoda na 458 E. 152 St. Čas ni še določen.

Bolezen 106 let starega veterana civilne vojne LOS ANGELES. — Tukaj je nevarno zbolel Wm Allen Magee, 106 let stari veteran civilne vojne, ki je eden izmed zadnjih treh preživelih veteranov.

V odsotnosti na smrt obsojeni Čehi DUNAJ. — Komunistična češkoslovaška je naznanila, da so bili v odsotnosti obsojeni na smrt vsi kolovodje proslulega pobega v Nemčijo, ko so pogнали lokomotivo z vlakom preko meje. Vsi obsojeni se nahajajo na varnem v Ameriki.

KOMUNISTI HOČEJO SMRT ZA ROSENBERGA

Mrtva izdajalca bi bila njihova mučenika, živa pa sta lahko vsak trenutek potencialni prič komunističnih vohunskih aktivnosti. — Sicer pa: kaj je svetovnemu komunizmu za dvoje življenj!

NEW YORK. — Dr. George S. Counts s Columbia univerze (kjer je bil Eisenhower pred-sednik), ki je predsednik Ameriškiga odbora za kulturno sodbodo, je izjavil, da je komunistična kampanja v "korist" za- koncev Rosenberg, ki sta bila obsojena na smrt, ker sta izda- jala Sovjetiji ameriške atomske tajnosti, dvolična. Rekel je, da komunisti zakonca Rosenberg in njuno obsodbo cinično izrablja- jo kot žogo internacionalnega komunizma z namenom, da za- gotovijo njuno eksekucijo, kaj- ti to je tisto, kar komunisti ho- čejo.

Oni hočejo, da sta Rosenberga usmrčena na električnem stolu v Sing Singu, kakor je bi- lo določeno, zato ustvarjajo jav- no mnenje, v katerem bi se sma- tralo vsako milost napram nji- na kot kapitulacijo pred komu- nisti.

Gori omenjeni odbor (Ameri- can Committee for Cultural Freedom) svari Amerikance:

"Mrtva, — bosta Rosenberg mučenika. Živa, pa sta poten- cialna in nevarna informanta (o komunističnem špijskem krogu). Nobenega dvoma ne more biti, kje je prednost za ko- muniste."

Odbor dalje naglašja, da je bi- la krivda Rosenbergov tako jas- na in očitna, da se "Daily Work- er"-ju, komunističnemu glasilu, ni zdelo niti vredno obvestiti svojih čitateljev o njunem pro- cesu, ko je bil slednji v teku.

Zdaj pa so zagnali komunisti splošen hrup in svetovno široko propagando, s katero si priza- devajo ustvoriti mnenje, da sta Rosenberg nedežna ali da sta bila vsaj obsojena na podlagi dvomljivih dokazov. Odbor sva- ri: —

"V svoji propagandi proti ek- sekuciji Rosenbergov izrabljajo komunisti tako imena spoštova- nih državljanov kakor tudi zna- nih komunistov in sopotnikov. Med prvimi je, n. pr. rabinec Abba Hillel Silver iz Clevelan- da, ki je pisal Rosenbergovim odvetnikom, da ne čuti sicer no- benih simpatij do špionov, da pa vendar priporoča njuno pomilo- ščenje. Med drugimi pa je Ger- hard Eisler, iz Amerike v Vzhod- no Nemčijo pobeegli komunist, ki je bil glavni govornik na ko- munističnem shodu v vzhodnem Berlinu, na katerem so komuni- sti zahtevali pomiloščenje" za obsojena Rosenberg. (Kakor kažejo vsa znamenja, pa so se med tem tudi za Eislerja stvari že tako zasukale, da bodo ko- munisti v najkrajšem času tu- di proti njegovi smrtni obsodbi prirejali demonstracije, če jih bodo hoteli, seveda. V komuni- stičnem svetu se dogajajo nam- reč stvari s filmsko naglico: da- nes na vrhu, jutri na vešalih. ... Ured.)

Prav tako so posvarili Ameri- kance pred temi komun. pote- gavščinami in ukanami pred- stavniki vseh treh glavnih ver- skih skupin v Ameriki: protes- tantov, katoličanov in židov.

Rosenberga nista pokazala ni- kakekega obžalovanja ali kesal- nja za zlo, ki sta ga prizadela ameriškemu narodu, in prav ta- ko najmanjše volje, da bi poma-

gala justičnemu departmentu. Jesse Mosses, poveljnik židov- skih vojni veteranov, je pisal sodniku Kaufmanu:

"Posebno sem ogorčen nad prizadevanji tistih, ki izrablja- jo Rosenberg, da bi škodovali židom, kakor nad prizadevanji onih, ki izrabljajo židovstvo in žide, da bi pomagali Rosenber- goma. Izvrši naj se pravica!"

Sodnik Kaufman je označil zločin koncev Rosenberg za "hujši ko umor".

Potop korejske ladje v viharju; 233 ljudi je utonilo

Žrtev viharja je bil južnokorejski potniški parnik.

PUSAN, Koreja. — Včeraj se je pogreznil 146-tonski južnokorejski potniški parnik Chang Tyong-Ho, katerega je zadel in zagnil silen morsk val. Od 240 potnikov, ki so bili na krovu, se jih je rešilo samo sedem. Kapi- tan, dva moža posadke in štiri- je potniki so plaval po ledeno- mrzlem morju nad pol milje da- leč do nekega otoka, s čemer so si rešili življenje. Rešilne lad- je, ki so odhitele na mesto ne- sreče, niso našle nobenih preži- velih ljudi, kakor tudi ne nika- kih razbitin pogreznjenega pa- rnika.

LIK DRŽAVNIKA

ATENE, Grčija. — Aleksander Papagos, vrhovni poveljnik grš- kih čet, ki so izčistile deželo po Stalinu inspirirane in dirigira- ne komunistične svojati, je po- stal nedavno tudi premier grš- ke vlade. Ob nastopu svojega položaja je dejal časnikašem:

"Proti komunistom sem se bo- ril s puškami in topovi, toda ni edini način boja proti njim. Dokler bodo siromaki dobesed- no umirali od glada, toliko ča- sa tudi komunistov ne bo zmanj- kalo. Kaj mislite, kako bi se jaz počutil, če bi prišel kot na- pol sestradan siromak ponoči v Atene, kjer bi videl skozi raz- svetljena okna bogate ljudi, ki v razkošnih sobanah veselo po- jo, plešejo in dobro jedo? — Gr- čija ni bogata, temveč ubožna dežela, in kot taka mora biti u- božna za vse svoje državljane. To velja tudi za vladne uradni- ke, katerih razkošne avtomobile je videti pred prvovrstnimi res- tavracijami in nočnimi zabaviš- čji. V švic se ministri poslužu- jejo bicikljev ali koles, torej če- mu se jih ne bi mogli tudi v Gr- čiji, ki je brezprimerno ubož- nejša od švice?"

Roosevelt v Londonu

LONDON. — Franklin D. Roo- sevelt, Jr. najmlajši sin pokoj- nega predsednika in zvezni po- slanec iz New Yorka, je prispel na obisk v London.

Težka avtna nesreča

ANGOLA, Ind. — Tukaj so bile 10. jan. ubite štiri osebe, ko je avto, v katerem so se vozili, zdrknil na poledeneli cesti ter se zaletel v neki truk.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Spet rop v naselbini—

V petek ob 11:30 sta stopila v Dolinarjevo gostilno na E. 68 ce- sti in St. Clair Ave., dva ropar- ja, ki sta nagnala goste v zad- njo sobo ter izropala blagajno (register), kakor tudi goste. Re- čeno je, da roparja nista odnes- la večje vsote denarja.

Zaroka—

Mr. in Mrs. Gasper Mlakar, — 915 E. 67 St. naznanjata, zaroko svoje hčerke Lillian Margaret Ann z John Victor Pianeckim, sinom Mr. in Mrs. Pianeki z 18033 Nottingham Rd. Cestita- mo!

82 let je dopolnil—

Anton Vidervol, 1364 E. 43 St. naš dolgoletni naročnik, je zad- nji mesec dopolnil 82 let. Svoja leta prav dobro nosi. Rojen je v Dolenji vasi pri Gorici, je pri- šel leta 1896 v Ameriko in se tri leta kasneje nastanil v Clevelan- du. Na mnoga leta!

Žalostna vest—

Mrs. Anna Pelcič, 13320 Cross- burn Ave., je dobila iz stare do- movine sporočilo, da ji je umrl v Velikem Osolniku pri Velikih Laščah oče Anton Cimperman v starosti 84 let. V mladosti je bil pokojnik dvakrat v Clevel- landu. Pred štirimi leti mu je umrla žena Johana. Zapušča tri sinove in tri hčere ter več vnukov in vnukinj v starem kraju, tu v Clevelandu in Ge- nevi, O. pa poleg omenjene še šest nečakov in sedem nečakinj ter mnogo drugih sorodnikov.

Priiložnost—

Kdor bi želel iti v sredo v Florido, naj pokliče UT 1-3955.

Prva obletnica —

V torek ob 6:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. sv. maša za pok. Mildred Omahen v spomin 1. obletnice njene smrti.

Novonasteljenec na poti v Korejo—

Miha Vrenko, delavni član "Lilije" in vojak v ameriški ar- madi, je odletel 7. t. m. iz dr- žave Washington v Korejo. — Prijatelji in znanci mu žele zdrav povratek.

Vaje za slučaj zračnega napada—

Danes ob enajstih depoldne bo v Clevelandu vaja za slučaj zračnega napada. Znak, da se bližajo mestu "sovražna letala", bodo dale nedavno v ta namen postavljene sirene.

Redna seja—

Podružnica Slov. ženske zveze št. 15 ima v sredo 14. januar- ja ob osmih zvečer svojo redno sejo v navadnih prostorih. Na seji bodo prebrani celoletni rač- uni za preteklo leto.

Nov odbor—

Društvo Jutrzanja zvezda štev. 137 ABZ ima za l. 1953 sledeči odbor: preds. Frances Brancel; podpreds. Mary Bradač; taj- nica - blagajničarka Dorothy Strniša, 6526 Bonna Ave., tel. EN 1-6254; nadzorni odbor: Rose Levstik, Paulina Durjava, Mary Mahne; rediteljica Pavla Zigm- an; zapisničarica Julija Bre- zovar; za Klub društev SND — Mary Bradač. Članstvo se spre- jema v društvo od 16. do 55. le- ta, otroke pa od rojstva do 15. leta starosti. Zavarovalnina je od \$250.00 do \$5,000.00, tako za odrasle kot za mladinski odde- lek. Seje vsak tretji četrtetek v SND, soba št. 3, staro poslop- je, na St. Clair Ave. ob 7:30 zve- čer.

Zadušnica—

Jutri zjutraj ob 7:15 bo v cer- kvi sv. Vida maša za pokojno

Jennie Pižmoht, za njen 27. rojstni dan.

Važna seja—

Članice podr. št. 25 SZZ bodo imele nocoj važno sejo in žele velike udeležbe. Na sejo bo pri- šel tudi duhovni vodja Rev. L. Baznik. Po seji zabava s prigriz- kom.

W. Churchill odhaja iz Amerike modrejši kakor je prišel

Sprevidel je, da je Koreja Amerikancem zelo resen problem.

NEW YORK. — Ni dvoma, da je Winston Churchill odšel iz Združenih držav na svoje po- čitnice v Jamaico modrejši mož kakor je bil prišel v New York pretekli teden. — Angleži bi namreč radi nadaljevali svojo negativno politiko v Koreji, da se izognejo možnim represalijam proti svojim interesom na Dalj- nem vzhodu, ki bi se utegnile pojaviti v bolj pozitivno politiko v Koreji. Predložitev tega gle- danja na stvar je tvorila glavni vzrok Churchillovega prihoda v Ameriko.

Nihče seveda ne ve, kaj je po- vedal Churchill Eisenhowerju in kaj Eisenhower Churchillu toda toliko je skoraj gotovo, da je bil to pot Churchill tisti, ki je poslušal in malo govoril.

Koreja je bila eno glavnih po- litičnih vprašanj v Eisenhower- jevi kampanji in po izvolitvi je šel Eisenhower osebno tja, da se na licu mesta in v pogovoru z vojniki prepriča o stanju stvari. Nespametno bi bilo torej misliti, da je Eisenhowerju korejska vojna tako malo važen problem kakor je Churchill.

Churchill se je tukaj lahko prepričal, da je to, kar je njemu največjemu neljub politični pro- blem, Amerikancem stvar na- rodne brige in skrbi in da hoče- jo Amerikanci to zadevo čim preje in čim uspešneje končati, če je Angležem to prav ali ne!

Romuni zapirajo duhovnike

LONDON. — Rumunske ko- munistične oblasti so odprle po- sebno koncentracijsko taborišče za one duhovnike, ki se nečejo vpisati v organizacijo duhovni- kov, katero kontrolira vlada.

NAJNOVEJŠE VESTI

COLUMBUS. — Danes opoldne bo tukaj ustoličenje gover- nerja Franka J. Lauschet, ki bo ustoličen in zaprisežen že za svoj četrti termin. Usto- lienje bo po njegovi lastni želji resno in preprosto, brez bučnih prireditev.

VATIKAN. — Papež Pij XII. bo danes povzdignil 24 prelato- v iz trinajstih držav v kar- dinale.

NEW YORK. — J. Edgar Hoov- er, direktor urada Federal Bu- reau of Investigation (FBI), je včeraj odklonil ponudbo, da bi sprejel mesto predsedni- ka International Boxing Clu- ba s \$100,000 letne plače. Po- godba bi bila za deset let, v katerem času bi zaslužil mili- jon dolarjev. V sedanjem po- ložaju Hoover \$16,000 na leto.

1117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 7 Mon., Jan. 12, 1953

Ob Trumanovem odhodu

Predsednik Truman bo čez nekaj dni izročil vajeti najmočnejše države na svetu drugemu in odšel iz Bele hiše. O njegovi vladi se čujejo danes različne sodbje, eni ga poveljujejo kot velikega predsednika, drugi slikajo na njem vse bolj črno. Večina ameriškega časopisja mu ni bila naklonjena, kar je razumljivo, če pomislimo, da je večina tega časopisja odvisna od velikega kapitala, ki ni bil naklonjen Trumanovemu socialnemu mišljenju. Sedanji čas je pač še preblizu, da bi mogli objektivno presoditi njegovo delo kot predsednika Združenih držav; danes je njegova osebnost še vse preveč ocenjevana pod strankarsko pobarvano kritiko; šele bodoči zgodovinar bo mogel o vsem podati jasno sodbo, zlasti še radi tega, ker je mnogo njegovih ukrepov nepojasnjenih radi mednarodne politike. To bo mogoče jasno presoditi šele potem, ko bodo na razpolago tajni arhivi v Beli hiši. Ko je po volitvah in sestanku s Trumanom odšel bodoči predsednik iz vladne palače, je bil njegov obraz resno spremenjen, kar je jasen dokaz, da mu je njegov nasprotnik ob volitvah marsikaj povedal, kar mu je dalo misliti.

Osebnost je bil Truman izrazito ljudski človek, ki pozna dušo in mišljenje preprostega ameriškega državljanca. Znal je tako govoriti, da ga je vsakdo razumel.

Ob zadnji volilni kampaniji sem bil radoveden, kakšen je njegov nastop. Časopisje ga je razkričalo, da je nedostojen in preoster v svojih kritikah nasprotnikov. Želel sem ga sam slišati in sem zato odšel na njegov volilni shod, ki ga je imel v Clevelandu. Priznati moram, da mi je njegov nastop naravnost imponiral. Govoril je s primernim dostojanstvom, pa zopet tak preprosto ljudsko, jasno in logično, da mu je moral vsakdo le pritrdjevati. Radi njegove ljudskosti je pri prejšnjih volitvah zmagal, dasi je ves svet pričakoval, da bodo že takrat prodrli republikanci.

V zunanji politiki je Truman podedoval težko dediščino svojega prednika, predsednika Roosevelta, ki je zunanjo politiko vsled svoje zaupljivosti napram sovjetskemu komunizmu popolnoma zavozil in povzročil, da so Združene države po zmagi orožja doživele politični poraz in omogočil infiltracijo komunizma v najvišje vrhove državnega vodstva.

Truman je bil velik prijatelj svojega prednika. Prevzel je državne vajeti v roke popolnoma nepripravljen vsled nenadne smrti Roosevelta. Kmalu pa se je uživel v svoje delo in spoznal, da je bilo veliko prijateljstvo in popuščanje napram Sovjetom velika napaka, ki je prinesla vsemu svetu in Ameriki veliko škodo. Radi osebnega prijateljstva do svojega prednika in gotovo tudi iz strankarskih ozirov pač ni mogel javno obsojati prejšnje zunanje politike Združenih držav, pač pa je previdno in polagoma zapeljal našo zunanjo politiko na čisto drugi tir.

Polomija zunanje politike na Kitajskem je pač še posledice Rooseveltove zunanje politike. Truman se ni mogel čez noč otresti vplivov in oseb, ki so bile merodajne pri njegovem predniku.

Velika zasluga Trumanova pa je čisto gotovo, da je polagoma prešel v ostro borbo proti svetovnemu komunizmu, ki jo danes brez dvoma vodijo Združene države. Jasno je spoznal ogromno komunistično nevarnost in se ji je začel ustavljati tako doma proti infiltraciji kakor tudi v zunanjem svetu. Priznati moramo, da nobena država na svetu ni zavzela proti nevarnosti mednarodnega komunizma tako jasno načelnega in borbenega nasprotja kot ravno Amerika pod Trumanovim vodstvom. Da ni glede tega dosegel več, ni njegova krivda, pač pa mednarodne politike, Amerika se je morala ozirati na svoje zaveznike Anglijo in Francijo.

Odpust generala MacArthurja je na prvi videz morda največja napaka Trumanove administracije. Vsi smo pričakovali, da bodo republikanci ob volilni borbi izrabili ta slučaj, toda — niso ga. Vedeli so namreč, da so bili drugi vplivi, ki so pritisnili na Trumana do tega koraka, predvsem Anglija in Francija. Ti dve državi sta radi svojih posebnih ozirov in koristi izvajali močen pritisk, da se mora preprečiti vsak korak, ki bi mogel razširiti vojno na Korejo. Dočim so se borili zavezniški vojak na Koreji proti prodiranju komunizma, je angleška kramarija dobavljala vojni material kitajskim komunistom. Ker je hotel MacArthur to preprečiti, je moral iti.

Upor proti komunističnemu prodiranju v Korejo je na vsak način velika Trumanova zasluga. Nekaterim se čudno zdi, da je prej Trumanova administracija zatrjevala, da ne bo branila ne Koreje in ne Formoze, nato pa takoj udarila z vojaško močjo po napadalcu. Motivi izjav naših politikov so še skriti v tajnosti. Toda eno je gotovo, da je Trumanova vlada povzročila, da se je svetovni komunizem s svojim napadom pred vsem svetom razkrinkal kot napadalni osvobodjevalec, česar prej evropske države niso hotele vedeti.

Tudi zavrnitev komunizma v Grčiji je zasluga Trumanove vlade. Angleži so že izjavili, da prepuste to državo usodi, ki da jo ne morejo več braniti, pa je Truman poslal v Grčijo vojaško misijo in orožje, ter pomagal grškemu narodu, da se je rešil komunistične poplave.

Maršalov načrt za rešitev Evrope je na vsak način ogromna zasluga predsednika Trumana. Rešil je s tem Evropo pred komunistično poplavo in ji pomagal pred gospodarskim polomom, obenem je pa tudi rešil ameriško industrijo pred krizo.

Truman je na vsak način človekoljub. Njegova velika zasluga je bila, da so se odprla pota stotisočim beguncem iz izele železne zaves v svobodni svet, tudi v Združene države. Rad bi bil osebnopomagal, da bi bil omogočen prihod še drugim množicam beguncev v Ameriko, žal je Kongres s svojim zadnjim zakonom to preprečil. Radi tega bodo posebno vsi begunci, ki so našli novo domovino v tej državi, ohranili Trumana v lepem spominu kot človeka z željo, da bi tudi njegov naslednik hodil v tem oziru po njegovih stopnjah.

Sem in tja po Pennsylvaniji

Poroča Majk

Pittsburgh, Pa. — Menda se v nobenem letu ni bilo toliko novic o raznih uporih in pobegih v ameriških kaznilnicah in ječah, kakor jih je bilo baš v minulem letu 1952. V jeseni so bili veliki upori v Illinoisu, Ohio in tudi nekaterih drugih državah. Tudi pobegov iz jetnišnic je bilo veliko.

Čudno res. Jetnišnice so danes res opremljene z vso mogočo opremo, ki ovira pobege. Imajo tudi kaj točne instrumente, ki v trenutku pokažejo, kadar se kaj zgodi ali završi pri raznih izhodih, itd. Tudi straže so razstavljene in stalno čuvajo vsako točko, ki bi nudila kaznjencem kak izhod, itd. Pa kljub temu so pobege na dnevnem redu. Zgleda, da oni, ki se trudijo, da opremijo ječe z vso najbolj mehanično opremo, imajo v kaznjencih spretno konkurento, ki na drugi strani stalno planirajo razne pobege in jih marsikje tudi izvrše.

V začetku decembra je pobegnilo iz Western Penitentiary (kaznilnice) osem drzovitih kaznjencev, ki so se hladili v ječi radi zločinov, ki so jih izvršili po raznih krajih. Razdelili so se v dve skupini, ki sta šli vsaka v svojo smer, pozneje so se raztepli še posamez. Večino so že polovili. Skupina pet kaznjencev je v Washington okraju v Rea, blizu Avelle se ustavila pri neki bolj na samem stoječi hiši, prisilila družino Emila Lerby, da jih je sprejela, potem pa lopovi niso nad dva dni pustili nikogar iz hiše. Družino so spravili v eno sobo, druge so spali in paševali lopovi sami. Ponoči je bil vedno eden na straži, da je pazil, da iz hiše ni nihče mogel, da bi obvestil policijo, ali koga drugega. Potem so mislili, da se je nasledovanje že malo poglobilo, so ukradli dva avtomobila in v istih pobegnili v smeri v West Virginia, kjer so bili končno izsledeni in prijeti ter so jih pricitali nazaj, da bodo odsedeli kar imajo za odsedeti za svoje zločine in za dobro mero jim bodo dodali še več časa za sedenje za pobeg, ki so ga izvršili.

— Na letnem zborovanju Zveze ameriških zdravnikov v Denverju, Colo., je Dr. Campbell Moses povdarjal v svojem govoru, da nobena reč bolj ne pospešuje staranja ljudi zlasti potem, ko prekoračijo 45 let starosti, kakor razburjenje in jeza. V razburjenju kar zakipi v človeku kri in mu v hitrejšem tempu silijo v glavo, napenja žile in to pušča na notranjih straneh žil gotove strnine, ki potem zožujejo žile in začno ustvarjati takoj koimenovane zamašitve (clogs), ki se bolj in bolj zožujejo in lepega dneva ustavijo krvni obtok, kar pomeni smrt. Zato pravi imenovani zdravnik, varujmo se zlasti v poznejših letih razburjenja, ker je zelo škodljivo. Veliko ljudi v visokem razburjenju kar pade, ker v živčevju ustavi visoka napetost obtok krvi in v gredo čez prag življenja. Razburjenje pa uničuje tudi druge moči v našem telesu. Od razburjenja mnogim sive lase, nekaterim izpadajo in se vidno starajo. Zato bodimo vedno dobre volje, da bomo dolgo živeli.

— Za nas Pittsburžane je vesela vest, kakršne že več let nismo slišali, ker navadno je te vrste sapa vedno v drugo stran vlekla in pihala. Naš župan David Lawrence je priporočil finančnemu odboru naše mestne vlade, da naj se znižajo davki na hiše in zemljišča in sicer, 1 mill na zemljišča in pol milla na hiše. To znižanje pomeni, da na hiše, ki so vredne okrog \$10,000.00 bodo davki znažani za približno \$15. na leto. To je nekaj, kar je za pozdraviti, kajti dosega nismo čuli drugega, kakor le, kako so davke navijali navzgor. Če si se pa kaj pritoževal in prosil za kako znižanje so pa gospodje z roko odgovarjali: niks ferstej!

— V avto nezgodi, ki se je dogodila blizu Butlerja, Penna., na cesti šte. 8, v kateri je bil en dijak ubit, štirje pa hudo poškodovani, je zdaj vložena tožba po sorodnikih prizadetih za \$100,000.00 odškodnine. Tožijo gotovo Trucking kompanijo iz Fredonia, N. Y. katere truck je povzročil nesrečo. Te novice ne navajam zato, da je tako nujna, saj te vrste nezgode se dogode vsak dan po deželi. Ampak v tej novici je svarilo za vse, ki vozijo motorna vozila: Čuvajte in pazite, da ste primerno zavarovani, predno sedete za kolo. Tožbe za odškodnine vam lahko vse vzemo, dom in vse kar posedujete. Nezgode se pa dogajajo za vsakim vogalom.

— "Sun-Telegraph" je prinesel sredi decembra na prvi strani obsežno sliko družine Mr. in Mrs. Frank Dusch, s 720-Greenfield Ave. Ne le samo slika, ampak tudi družina je obsežna po številu. Družina ima 14 otrok, kar veseli jih je bilo gledati in vsi so zdravi in krepki. Mati ima še le 42 let, oče menda ne dosti več, saj zgledata, kakor bi skoro od poroke prišla. Kdor bi hotel vesele obraze videti, bi moral to sliko videti. Pa še nekaj je zanimivo. Članek spodaj nosi naslov: "Mother of 14 Jars Experts On "RH" Tests" — yes prav pošteno jih presenečeva. Zdravniki so pogrnjali že davno, če n. pr. starši posedujeta vsak drugačno kri je nevarno za otroke. Slučaj Duschove družine pa tišto ugotovitev postavlja na glavo. Zdravniki so namreč mnenja, da za družine s tako krvojo kot označena "RH negativna" za mater in za očeta "RH pozitivna" je nevarno imeti več kot tri porode. Pri Mrs. Dusch so ugotovili tako kri že pri trinajstem porodu. Zdaj pa je porodila 14 otroka, pa zdravega in krepkega in oba srečna mati in srečni oče pravita, da še nista končala in da jih bosta sprejemala, dokler bodo prihajali. Ta vest je dvignila v našem Pittsburghu precej zanimanja. Nekateri so celo prišli, da si popolni neznanci mater Dusch obiskati in jo poprašujejo, kako mora skrbeti za tako številno družino in jih imeti v redu. Mati pa smejač odgovarja: "That's no problem, they take care of themselves." Kak kontrast med elito, kjer se mehkužne dame bojijo še enega otroka in to delavsko družino na Greenfield Ave!

V bližnjem McKee Rocks je preminula 80 let stara Mrs. Le-na Kerčin. Tam je živela nad

pol stoletja. Zapušča pet sinov in dve hčeri. Pokopana je bila iz tamkajšne cerkve sv. Frančiška Saleškega.

V Swissvale je preminul Geo. Blazina. Pokopan je bil iz cerkve Matere Božje na katoliško pokopališče v Braddocku.

Preminul je tudi Andrej Prelič starejši, ki je bil pokopan iz cerkve sv. Matevža.

Vsi pokojni naj počivajo v miru. Sorodnikom pa naše sožalje!

H koncertu ga. Petrovčičeve in E. Kenika

Cleveland, O. — V nedeljo 18. januarja bosta priredila naša dobro znana in priljubljena pevca ga. Josephine Petrovčič in E. Kenik lep pevski koncert. Prav je, da tudi ta dva enkrat samostojno nastopita. Rada sodeluje tudi povsod. Nastopala sta pri posameznih društvih, pri Glasbeni matici, na TV, pela pa sta tudi v cerkvi sv. Vida pri zadnji sv. maši. Prav lepo ju je bilo poslušati. Posebno sta se postavila pri operi "La Traviata." Poslušala sem take, ki se na petje razumejo, pa so ju pohvalili, da sta res dobro pela ter da bi mirno lahko nastopila tudi na katerikoli drugem odru. Oba sta učenca Toneta Šublja.

Nagradimo njun trud in požrtvovalnost s tem, da bomo v nedeljo napolnili veliko dvorano Slov. nar. doma na St. Clair Ave. do zadnjega kota.

Spremljal ju bo naš znani pesnik Ivan Zorman. Spored je, kot čujem, izredno lep in gotovo bomo vsi zadovoljni.

Vstopnice so v predprodaji pri Oražmovih v SND.

Obilo uspeha želi

Marija Kranjc.

Pisma iz raja

Ne bomo navajali starih stvari, ki so minule in naj gredo v pozabljenje. Naj pisma povedo, kako so komunisti uredili raj v teku teh osem let, kar so na oblasti.

Prvo pismo je iz novembra od matere s sedem otroki, ki so sedaj toliko dorasli, da je najstarejši že 18 let: "Živimo v veliki revščini ves čas po vojni in v pomanjkanju hrane in obleke. Mož je bil ubit 1945 in ni mi ostalo drugega kakor sedem prav majhnih otrok, nagih in lačnih. Vsek dan sem morala prositi hrano, da sem preživela otroke. Čez nekaj časa smo smeli nazaj, odkoder so nas poprej preganili. Vse je bilo pošteno in naselili smo se kar pod milim nebom. Napravili smo za silo streho na svinjak. Tu še sedaj stanujemo. V tem velikem siromaštvu sem jaz tako zbolela, da sem morala v bolnico. Imam še plačati za bolnico, denarja pa nobenega. Ležimo kakor cigani v slami brez vsake rjuhe in odeje. . . Tu vidite, kako potrebni so ljudje pomoči, čeprav živijo v komunističnem raj, ki ga tuji hodijo gledat in kamor se je odselil tudi socialistični voditelj Ebin Kristan.

Drugo pismo je od mlade žene, ki se je šele poročila, iz siromaštva v siromaštvo: "Živimo v veliki revščini. Oče je bil 1. 1945 obsojen na smrt, potem pa pomiloščen. Zaprt je bil potem še šest let, toda ječa ga je hudo vžela. Otroci, brez matere, smo skrbeli ves čas zapora, da smo mu pošiljali pakete in smo mu tako rešili življenje. Morali smo skrbeti zanj in ne misliti nase, da njega rešimo. Pred kratkim sem se poročila — brez bale in brez dote. Kjer sedaj živim, je pa tudi težko. Med vojno so jim partizani zažgali, ker so bili z domobranci. Poprej še so izselili stare, ki so bili že v visoki starosti. Imamo popravljene hiše ravno toliko, da smo pod streho. Tudi najpotrebnejše obleke in čevljev si ne moremo napraviti. . . " — Pisma so prišla ven. Ali jih je UDVA (poprejšnja OZNA) brala ali ne, ni razvidno. Saj bi navajali imena, toda Bog ne daj — nočemo ljudi spravljati v nesrečo.

Plodno delo Smithsonian instituta v Washingtonu

Zastoj pošilja znanstvenim in prosvetnim ustanovam po svetu 13 publikacij

Smithsonov institut v Washingtonu je bil ustanovljen leta 1846, na podlagi oporoke Angleža Jamesa Smithsona, ki je leta 1826 zapustil svoje premoženje Združenim državam Amerike z željo, saj bi upostavile ustanovo, ki bi "povečala in širila znanje med ljudmi." Institut je vodil in podpiral že mnoge znanstvene raziskave in njegovi predstojniki so že mnogo pripomogli k napredku znanosti. Institut izdaja 13 publikacij in jih brezplačno pošilja knjižnicam ter znanstvenim in prosvetnim ustanovam širom po svetu. Razen tega vzdržuje knjižnico z nad 900,000 knjig, večinoma publikacij znanstvenih društev in znanstvenih revij.

Institutu so priključeni Nacionalni muzej in Nacionalna umetniška galerija, Nacionalno-umetniška kolekcija, v katero spada tudi Freerova umetniška galerija, Zavod za ameriško etnologijo, Nacionalni živalski vrt, Astrofizični observatorij z opazovalnicama na gori Table v Kaliforniji in Montezumu v Čilu, Oddelek za proučevanje radiacije in Nacionalni muzej za letalstvo. Področje dela Smithsonianovega instituta je torej zelo široko.

Nacionalni muzej ZDA ima zelo bogate zbirke, prikazuje zgodovinski razvoj človeka, geologijo, paleontologijo, arheologijo in etnologijo Amerike. Nacionalni muzej ZDA ima tudi velike in važne zbirke, ki prikazujejo ameriško zgodovino, ter obsega bogato vojaško gradivo.

Vzroki nemirov v Egiptu

Glavni vzrok nezadovoljstva malega človeka je velika revščina in včasih naravnost nemogoče socialne in zdravstvene razmere.

Egipt je že dalj časa v ospredju pozornosti svetovnega javnega mnenja. Ne bo torej škodovalo, če se malo bolj seznanimo s tamkajšnjimi razmerami. Le v tem slučaju bomo mogli prav razumeti težave, s katerimi se mora boriti nova Nagibova vlada, ki bi hotela čez noč napraviti iz zaostale orientalske dežele moderno urejeno državo.

Malo je na svetu dežel, kjer bi delovni človek živel bednejše kot v Egiptu. Življenska raven tamkajšnjega kmeta (felaha) je pravi primer zaostalosti, pomanjkanja in lakote. Le redko kateri kmet zna pisati in brati. Skoro tri četrtine kmetov nima lastne zemlje ali pa jo imajo tako malo, da jih ta ne more preživljati.

Po nedavnih spremembah v upravljanju Egipta so bili objavljeni podatki o veleposestvih. Samo kralj in njegova družina sta imela kakih 63,000 ha zemlje. Ta zemlja je bila v rokah kralja, njegovih sester princes Favcije in Fekije, njegove matere kraljice Nazli, stare princeze Fasijske, princev Jusufa Kamila, Mohameda Alija, Omara Ibrahima itd. Kralj Faruk je imel največ zemlje. Nekateri egiptovski veleposestniki so imeli po 7500 ha zemlje.

Felahn dela na veleposestnikovi zemlji, odvisen je od svojega gospodarja in je v pravem pomenu besede tlačan. Takšni odnosi vplivajo seveda tudi na delovno storilnost. Tehnika je zelo zaostala, donos kmetijskih pridelkov pada. Egiptovski kmetijski pridelki čedalje težje kljubujejo konkurenci tujih pridelkov. Donos koroze pada, čeprav posejana površina narašča. Lani so pridelali egiptovski kmetje 1,546,000 ton koroze, v letih 1934—38 pa 1,616,000 ton.

Agrarna reforma, ki jo zdaj uveljavlja Nagibova vlada, bo, morda nekoliko zboljšala položaj egiptovskega kmeta. Njen glavni entomolog odelka za znanstvene raziskave v neki angleški tiskavi J. Stanley je izjavil, da novo sredstvo "acrodol" hitreje uniči kobilice, kakor katerokoli drugo. Novo sredstvo so preizkusili v Iraku in Jordanu in pokazalo se je, da je najbolj učinkovito. Če Stanley ne pretrava, bi bilo vprašanje kobilic, ki napravijo vsako leto poljedstvu velikansko škodo, le rešeno.

Učinkovito sredstvo proti kobilicam

Židov je na svetu 11,672,000

Poročilo židovskega svetovnega kongresa pravi, da prebiva v 97 deželah 11,672,000 židov. Največ jih je v Sovjetski zvezi, ZDA in Izraelu. V ZDA živi 5,000,000 židov, v Sovjetski zvezi 2,000,000, v Izraelu pa 1,470,000.

Dr. Josip Grušen

Zgodovina slovenskega naroda

Pa tudi Habsburžani so dobili svoj delež. Vojvoda Albreht II. je zasedel gorenjo vipavsko dolino, ki je odslej ostala v oblasti njegovih naslednikov. Ko je cesar Karol IV. 1. 1354. potoval v Italijo, ga je patriarh Nikolaj v Vidmu zelo slovesno sprejel. S tem obiskom sta v zvezi dva znamenita dogodoka.

Ze patriarh Bertrand je dobil od papeža dovoljenje, da sme ustanoviti v Čedadu vseučilišče (1339), cesar Karol je zdaj na prošnjo svojega brata izdal ustanovno listino, v katerej izjavlja, da hoče ustanoviti visoko šolo, katero bi lahko obiskovali mladeniči iz sosednih dežel: Ogrji, Slovani in Italijani. Gotovo je bil Čedad, ki leži skoraj na jezikovni meji treh narodov, v ta namen pripraven kraj, vendar se ustanova ni izvršila vsled ugovora bližnjega padovanskega vseučilišča, ki bi bilo po njej trpelo veliko škodo.

Druga znamenitost, ki je v zvezi s Karolom bivanjem v Vidmu, je dragocen dar, ki ga je ob tej priliki prejel od patriarha, namreč dva zvezka dragocenega "čedadskega ali štičanskega evangelija", ki je veljal za rokopis sv. Marka. Za nas Slovence je ta evangelij posebej zato pomenljiv, ker so pomežni listi popisani z imeni slovenskih romarjev iz 9. in 10. stoletja. Cesar Karol je dal darovanemu rokopisu napraviti dragocene platnice iz zlata in biserov in ga poslal nadškofu v Prago z ukazom, naj vsako leto na velikonočni praznik eden izmed kanonikov iz njega čita sv. evangelij.

Tudi vlada češkega Nikolaja ni minila brez bojev. Ko je ogrski kralj Ludovik Benečano napovedal vojsko, sta bila patriarh Nikolaj in grof Majnard VII. Goriški njegova veznika. Patriarh je takrat napadel Grače in odnesel z otkar relikvije sv. Mohorja in Fortunata. Zelel je tudi svojo stolnico prestaviti iz nezdruge Akvileje v Videm, pa ni dobil papeževega privoljenja. L. 1358. je imel Nikolaj sinodo za ureditev cerkvenih razmer svoje škofije in je še tisto leto umrl.

Za Luksemburžanom je dosegel patriarhovsko čast zopet eden iz rodne Thurnov, Ludovik della Torre (1365). Njegova vlada je bil veden boj z avstrijskim vojvodom Rudolfom IV. "Ustanovnikom", ki si je prisvojil mnogo akvilejskih posestev in vedno bolj širil svoj vpliv po gornji Italiji. Takoj v začetku se je patriarh Ludovik pritožil pri papežu, da si je vojvoda Rudolf nepostavno prilastil Zgornjo in Spodnjo Vipavo, Lož, Postojno, Vencone z mitnico in sotesko ob Beli, Trebnje na Korškem in Sloveniji Gradec.

Tudi Außenštajni, ki so imeli na Korškem in Spodnjem Štajerskem mnogo akvilejskih fevdov, so mu odrekli pokorščino in se izjavili za podložnike avstrijskih vojvodov. Ker pogajanja in prošnje niso pomagale, se je vnel boj. Vojvoda Rudolf je hitro premagal patriarhove čete in prodril globoko v Furlanijo. Ludovik je moral v spremstvu dvanajstih plemičev potoovati na Dunaj, da si izprosi miru in ga je dobil le pod pogojem da odstopi vse fevde, ki jih je imela akvilejska cerkev na Štajerskem, Korškem, Kranjskem, v Slovenski marki in na Krasu, vojvodu Rudolfu.

S tem je svetna oblast akvilejskih patriarhov po naših krajih popolnoma prejenjala. Pa tudi po tem dunajskem miru še ni bilo konec bojev. Podjetni Rudolf je iskal novih pridobitev v Furlaniji, ker je vedel,

da mu patriarh ni kos. Bojna sreča se je nagibala zdaj na eno, zdaj na drugo stran, dokler ni smrt leta 1365. obeh tekmecev h krati poklicala s pozorišča.

Po Ludovikovi smrti se je zopet pojavil luksemburški vpliv. Papež Urban V. je postavil na prošnjo cesarja Karola IV. njegovega nekdanjega kancelarja Markwarda pl. Randecka za patriarha (1365—1381). Z velikih sijajem je bil umeščen v svojo duhovsko in svetno oblast. Prišel je vladati v zelo ugodnih razmerah. V deželi je bil mir in z vsemi sosedji je prijateljsko občeval. Za upravo svoje dežele si je pridobil veliko zaslug s tem, da je ukazal zbrati vse pravne navade, ki so bile v veljavi in jih združil v zakonik.

Ta zbirka postav je bila sicer izprva izdana le za Furlanijo, pa je dobila pozneje veljavo tudi za druga akvilejska okrožja po Istri, Kranjski, Slovenski marki in Goriškem. — Ker je potres leta 1348. akvilejsko stolnico zelo poškodoval, jo je dal Markward iznova pozidati in ji dal tisto obliko, ki jo ima še danes. Vzlje svojimi miroljubnosti se je zapletel v razne boje. Ker mu je primanjkovalo denarja, je 1. 1379. zastavil Tolminsko na šest let mestu Čedadu za 6000 mark soldov. S tem je bila dežela za patriarha izgubljena, ker je Markwardovi nasledniki niso dobili več nazaj.

Z Markwardom je legel v grob zadnji samostojni patriarh, ki je svojo oblast uveljavil v vsem obsegu in v miru vladal svojo deželo. Za njim so se množila znamenja razpada, ki so spravila vso državo v nered in jo slednjič vrgla v žrelo grabežljivemu južnemu sosedu. Po Markwardovi smrti je dobil patriarhijo kardinal Filip Alencon, stričnik francoskega kralja, ne da bi bil obvezan v njej bivati. Ker so se pa ljudje temu uprli, je imenoval papež Ivana iz Morave, stričnika cesarja Krla IV. za patriarha (1387—1394). Ivan je sicer prišel v Furlanijo, pa je s svojim posvetnim življenjem in osebnim nastopom odbil vse podložnike.

(Dalje prihodnjič.)

V blag spomin

DEVETE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE

JOHANNE VIDERVOL

ki je za vedno zatisnila svoje trudne oči dne 12. januarja 1944

Bog odvzel nam soprogo in mater, devet let poteklo je od tedaj, pa mi te nismo pozabili, v srcih živi blag spomin.

Toda v sredini našega srca Tvoj spomin živi ljubeč, počivaj v miru, blaga duša, in večna luč Ti sveti naj.

Žalujoči ostali:

ANTON VIDERVOL, soproga ANTHONY, FRANK, JAMES, sinovi ALICE HORSFALL, MAE BARAGA, PAULINE STEFFNER, in TERRY HOCEVAR, hčere

Cleveland, O., 12. jan. 1953.

1953	JAN.	1953
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JANUAR

17. — Društvo Glas clev. delavcev št. 9 SDZ priredi veselico s plesom v SND na St. Clair Ave.

18. — Josephine Petrovic in Edy Kenik, koncert v SND na St. Clair Ave.

24. — Društvo Ložka dolina praznuje 40-letnico s plesom v SND na St. Clair Ave.

25. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ priredi v počastitev svoje 25. letnice ples v SND na St. Clair Ave. Igra Frank Yankovic in njegov orkester.

FEBRUAR

1. — Koncert "Slovana" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

7. — Društvo "France Prešeren" št. 17 SDZ priredi veselico s plesom v SND na St. Clair Ave.

15. — Dr. sv. Imena fare sv. V. di priredi predpustno zabavo v šolski dvorani.

15. — Dramatsko društvo "Lilija" priredi veselo pustno zabavo v Slov. domu na Holmes Ave.

15. — Društvo sv. krunice priredi v cerkveni dvorani na 1369 E. 40 St. ples v maskah. Igrali bodo Frank Muza tam-buraši.

Če pogledamo tja čez plot. . .

(Ramitjak)

Bog je ustvaril človeka in ga obdaruil z mnogimi čuti, ki so njegovi varuhi in čuvarji. Ko bi teh varuhov ne imel, mnogokrat bi zašel! Pri vročini mu čuti pove, da se bo spekel, pri ostrini mu čuti pove, da se bo vrezal, posluš mu pove prihajanje, ali navzočnost nevarnosti, ali tudi kaj koristnega, vid mu pove deloma to, kar posluš, potem pa še več, kar posluš ne more videti. Td. itd. Ti čuti so dani človeku, da jih uporablja v svoj prid, seveda na pošten način, ki je hje-mu in drugim v korist. Na podlagi tega, je vsak izmed nas dolžan te blagodare (čute) uporabljati v svoj prid in v prid drugih. Dolžni smo zlasti še kot kristjani, katerim je Spasitelj predpisal veliko zapoved: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe, — da pred nevarnostmi opozarjamo tudi svoje bližnje. Zato, kdor vidi kje kako nevarnost, je dolžan na isto druge opozarjati. Ni izgovora ne za mene ne za tebe, češ: bodo že drugi to naredili. Ne, prav ti si poklican, da storiš, kar ti stori-ti moreš! Drugače si slab varuh dobrega zase in za druge. Ta zavest prijatelj mi potiska pero v roke, da pišem te vrstice.

Najbrže ni še nobena doba, odkar obstoji človeški rod na zemlji, zahtevala večje odločnosti od vsakega posameznika, kakor baš sedanja doba, da izrazi svojo miselno pripadnost in opredeljenost, to je, kam po pričanju spada, s kom sočustvuje in zakaj je navdušen in vnet. Človeška družba je dospela do nekega razpotja. Cela zadnja stoletja je družba le bolj razpravljalna o tem in onem načinu družabnega življenja. Dialektiki vseh raznih prepričanj so obe-

lednili cele skladovnice raznovrstnih razprav o raznih social-nih načinih življenja. Mnogi so morda mislili pošteno. Mnogi pa so zavajali in zlorabljali prostost, ki so jo uživali. Zadnja stoletja je vodil takomenovani liberalizem. V vodah tega prepričanja so plavali vsi, ki so bili sebične-ga duha. To so bili ljudje, ki so strmeli po bogastvu, dalje lju-dje, ki jih ni vodil duh, ki stre-ni po lepem, po vzvišenih idea-lih, ki jih predpisuje krščanstvo, ampak so hoteli biti nebrzdani v vseh ozirih in so jim bile božje zapovedi zoprne in težka ovira. V tokih teh zmedenih miselnosti smo pripluli najprvo v pristane liberalizma, ki je zavladal zlasti po zapadni Evropi v devetnaj-stem stoletju in v tem prvem stoletju sedanje dobe. Liberali-izem brez pravih duhovnih kaži-potov je privedel družbo korak dalje v socializem. Liberalizem je ostal tudi v socializmu glavni duhovni vodja, ki je pobijal vse, kar bi obračalo v človeku nagnjenost, da bi dvignil svoj po-gled v višave k svojem Stvar-niku. Slednjo nagnjenost so iz-trebljevali iz človeških srcih na vse mogoče načine. Iz liberalne in socialistične šole je prišel člo-vek, na zunaj sicer olikan, zno-traj v duši in vesti pa popolno-ma zanemarjen divjak. Ali se naj čudimo, če je tak abiturient postal v krogu boljšeizma in komunizma to, kar je? Dospeli smo tja, kamor vodijo pota libe-ralizma, socializma, namreč v komunizem! In tu smo.

* * *

Kako gre ruskemu narodu v komunistični sužnosti, vidite lahko sami, če niste slepi. No-bene razlage ni treba. Kako gre Slovincem doma pod Titovim komunizmom, tudi ve vsak Slo-venec, če si nalašč ne zakriva

oči svojega razuma, ali če mu to ne zakriva njegova nevednost. Ali naj kličemo za priče še Če-he, Slovake, Poljake, Madžare, Romune in Bolgare? Menda ni potreba.

* * *

Danes si kar si, namreč: Ali obsojaš, kar so komunisti nare-dili iz tvoje stare domovine? Ali obsojaš, da so slovenskega kme-ta marsikje razlastili? Ali obso-jaš, da so izvršili tisočere zločin-e nad slovenskimi katoličani, nad katoliškimi duhovniki, po-bili na deset tisoče slovenskih fantov, ne v vojni, ampak po-tem, ko so se vrnili razoroženi, kot mirni ljudje nazaj preko me-je v Jugoslavijo? Razoroženih vojakov, niti sovražnih, v nobe-ni civilizirani deželi ne pobijejo. V Titovi komunistični Jugosla-viji so jih! Vse to ali obsojaš, če si pa sam komunistični sopot-nik, ali pa komunist, kar ni da-leč narazen, potem odobravaš in poveličuješ tiste krvave zločin-ce, ki so vse to izvršili. Kaj si in kje stojiš? Odgovori si sam.

* * *

Imamo slovenske liste v Ame-riki. Kako so opredeljeni ti lah-ko razvidiš iz njihovega pisanja. "Ameriška Domovina" dosledno zagovarja resnico, obsoja krivi-co, ki jo trpi ubogi narod doma, razgalja komunizem. Drugi listi, nekateri hodijo molče mimo vse-ga tega. "Prosveta" pa hodi na drugi strani plota in glasno in na ves glas proslavlja vse, kar uganjajo komunisti v Sloveniji. Objavlja sovražne dopise proti katoličanom, zmerja kakor jesihar poštene Slovence z izdajalci in vsemi mogočimi imeni, ki so bili toliko močnega značaja, da so računali pustili vse in odšli v tu-ji-no, kakor pa da bi se klanjali lažnjivemu komunizmu. Vsled tega jih taki listi kakor so "Pro-sveta" titulira z izdajalci. Ni toliko zameriti nevednim in ne-učenim dopisnikom. Ti pišejo kakor znajo. Umazanec je uma-zanec, kjer koli se pojavi. V kak razred dopisnikov spadajo taki kakor n. pr.: Jurca, Lokar, Jan-kovič, nesramni Boltezar in dru-gi, ni potreba posebne bistroum-nosti, da se jih pravilno klasi-ficira. Ako niso že (kar njihovi dopisi kažejo, da so) komunisti-čnega duha, so pa navdušeni so-potniki Titovega komunizma! Te označbe ne more izbrisati iz njihovih čel nihče. Kar kdo za-govarja, takega duha je sam! Noben izgovor tega ne izbrše.

* * *

Ali je "Prosveta" komunisti-čen list? Na svojem čelu tega nima zapisanega. Objavlja pa dopise in članke, ki so komuni-ističnega duha. Ponatiskuje član-ke iz komunistično usmerjenih listov kot so ljubljanski listi, tr-žaški slovenski dnevnik, kjer je vsaka vrsta in domalega beseda zapisana v poveličevanje Tita in njegovega komunizma. Ob-javlja članke takih piscev, kakor je Seliškar, ki je pred nekaj dnevi objavil o novem kardina-

Tisoče starejših ljudi rabi Trinerjevo grenko vino, da ostanejo zdravi!

Na tisoče starejših ljudi rabi Trinerjevo grenko vino, ker vedo, da mo-rajo pomagati na-ravi za redno od-vajanje. Oni tudi vedo, da Trinerje-vo grenko vino za-nesljivo poma-ga proti zaprtju in njegovim posledi-cam. Trinerjevo grenko vino je pre-izkušena šelodna-tonika in odvajal-no zdravilo, kate-rega uporabljajo ti-soče in tisoče sta-rejših ljudi že od leta 1887. To zdravilo je sestavljeno iz narav-nih, čudovito delujočih zelišč in korenin. Kupite še danes Trinerje-vo grenko vino in prepriča-li se boste o njegovem prijetnem okusu in učinkovitem delovanju proti zaprtju. (Opomba: Ako vaš lekarnar nima Trinerjevega vina v zalogi, tedaj pošljite \$1.50 z naslovom in imenom vaše le-karne na: Jos. Triner Corp., 4053 W. Fillmore, Chicago, Ill., in prejeli boste veliko 18 oz. steklenico Trinerjevega grenke-ga vina poštne prosto.)

Trinerjev liniment
Naglo olajša in ublaži revmatične bolečine in nevralgijo. Čudovito sredstvo proti okorelim in bolečim mišicam. Imejte vedno v zalogi Trinerjev liniment — ker nikoli ne veste, kdaj vas bolečina napa-de. (Pošljite 80c za dve 2 oz. ste-klenice, poština prosta.)

le Stepinacu, da je ta organizi-ral po končani vojni bandite, ki so izvrševali napade na njihove patriote. (Glej "Prosveto" z dne 16. dec. 1952). Tako razšir-ja "Prosveta" laži, ki jih pišejo taki "pošteni" dopisniki, kakor je komunist Seliškar! Žalostno je, kadar kdo pride tako daleč, da take laži objavlja. Žalostno pa tudi za one, ki tako duševno hrano naročajo in kupujejo. Kaj naj rečemo o teh? Ali ne velja tudi tem: kakoršno župco naro-čaš in uživaš, tak si! Ni izgovora! Nihče te ne sili, da si moraš laž naročati in jo uživati. Če jo naročas in uživaš, je to tvoja krivda! Kaj si torej tudi ti? Odgovori si, če imaš kaj vesti?

* * *

V "Ameriški Domovini" bere-mo, da je bil aretirani Prosvetin pomožni urednik? Zakaj neki? Ali za to, ker je bil angelček? Ali zato, ker je bil prenapet ameriški patriot? Poročilo ome-nja, da zato: "... da je kršil imigracijski zakon s tem, ker je vstopil po svojem prihodu v Združene države v komunistično partijo." (Podčrtali mi). Tako! Pa na Lawndale prisegajo na vso svojo sapo, da nimajo ničesar opraviti s komunisti in ko-munizmom! Kako pa to? Le za-kaj jim ameriške oblasti delajo take krivice? Ej, ej, ne bodite tako neumni tam okrog Prosvete, da bo vam kdo verjel, kar tr-dite. Tudi vam velja: kakoršno župco kuhate in servirate, taki ste! Članstvo, če je pošteno in če ni samo navdušeno za tisto župco, ki se jim servira, naj se ne jezi na nas, ampak naj prime za ušesa tiste, ki so za to odgo-vorni, da se taki le dogodki do-gajajo na njihovo rajtengo!

* * *

To je še le začetek. Počakajte, da začne Stric Sam iztepati iz svojega kožuha še vse drugo, kar je zalezlo vanj. Bodo še razoča-ranja! In kdo je kriv tega? Kdor ni slep in popolen duševni nevednež, si bo znal odgovoriti na to? Za druge pa ni upanja.

—o—

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

Moški dobljo delo

Machinery
Rebuilders

Morajo biti izkušeni v poprav-ljanju in novi graditvi vseh vrst tovarniških strojev.

Velika plača od ure in za nadurno delo

Zgledite se osebno

National
Machinery
Rebuilding Corp.

4541 St. Clair

(12)

TAPCO
COIT ROAD PLANT

ima dela za:

TOOL INSPECTORS

TOOL GRINDERS

TINNERS

MILLING MACHINE

OPERATORS

SURFACE GRINDERS

MISCELLANEOUS

MACHINE HANDS

Morajo biti pripravljeni delati: katerikoli šift

Visoka plača od ure

Dobri delovski pogoji

Prosimo prinesite izkaz

državljanstva

Uradne ure od 8 do 5 dnevno ob sobotah od 8 do 4 ob nedeljah od 8 zj. do 4 pop.

THOMPSON
PRODUCTS, INC.

12818 Coit Rd.

(C.T.S. Bus št. 36)

(7)

MALI OGLASI

Dober nakup v Collinwoodu

Hiša z 4 spalnimi sobami, avtomatična plinska kurjava, cementni dovoz, lot 40x155, se lahko vselite takoj, samo \$11,900.

Vzamemo tudi vaše hiše!

Kovac Realty

960 East 185 St.

KE 1-5030

(11)

Sobe se odda

Odda se 3 sobe na novo de-korirane samo odraslim lju-dem. Brez kopalnice. Kliči-te BR 1-0655 od 2 do 5. (10)

Pet sob

Zakonski par, zaposlen, z 17 let staro hčerko, išče 5-sobno stanovanje med St. Clair Ave. in Superior Ave., ter med E. 53 St. in E. 79 St. Kliči-te po 5. uri HE 1-2419. —(8)

Čevljarska delavnica naproday

Čevljarska delavnica z vse-mi stroji in zalogo je naproday na 3722 Superior Ave. Poleg delavnice je soba in kuhinja. Cena ugodna. Kliči-te UT 1-0818. Prostori so na ogled od ponedeljka do petka od 2. do 8. ure zvečer. —(8)

N A Z N A N I O

FRANK URANKAR, ki je

vedil prej svojo popravljalnico čevljev na 7226 St. Clair Ave., je sedaj prevzel JOHN'S SHOE REPAIR na 627 E. 200 Street. ter se s tem toplo priporoča vsem Slovincem in Hrvatom. Postrežba točna in prvovrstna.

ČE HOČETE PRODATI

VAŠE POSESTVO

Mi imamo kupce z gotovino. Za hitro postrežbo pokličite JOS. GLOBOKAR 986 E. 74th Street HE 1-6607

Priatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA Prescriptions — Vitamins First Aid Supplies Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

KADAR BOLI ZOB SLONA — Shanti, indijski slon v živalskem vrtu Zahodnega Berlina z obvezano glavo, ko čaka na robozd ravnika (na desni). Shantija je poklonil živalskemu vrtu indijski ministrski predsednik Nehru. V Berlin je prišel že pred poldu-gim letom s poškodovanim podočnikom. Zobni strokovnjaki s "Svobodne univerze" v Berlinu so sedaj slonu zob zaplombirali.

JOSIP JURČIČ:

Kloštrski žolnir

Izvirna povest iz 18. stoletja

Katrica milo pogleda žolnirja, kakor bi ga z očesom hotela prositi, naj lepo spoštljivo s stricem govori in reči še bolj ne razdere, potem odide v vežo. Prijor migne tudi Miheljnu, naj gre strani.

"Vi meni in mojim ljudem preveliko čast skazujete, gospod Zabraneč!" pravi prijor žolnirju, da postopate za preprosto deklico; zares tako čast, da je ne moremo nositi; zato vam povem enkrat za vselej, da nas pustite na miru in pečajte se z drugimi ljudmi. Naša dekleta so prepoštena, pri njih ne boste dobili, česar iščete."

"Gospod prijor! Kako morete reči, da iščem kaj nepštenega? —"

"Jaz vas ne dolžim, ne rečem nič; samo to vam svetujem, da se tukaj ne prikažete več, in če bom skrbel, da se ta družina in ta hiša drugače otrebi neprijetnih priseljencev."

"Vam se nisem nikdar silil, nisem priberačil, najmanj —"

"Vem, vem, da niste priberačili. Ali hči mojega brata ne potrebuje ničesar od vas, tudi se za sam denar pri nas ne dobo pošteno ime poštenega dekleta. Glejte, da nam kmalu storite dobroto, da vas ne bomo videli tukaj. Sicer nimava kaj več govoriti."

Rekši se pater obrne in odide v hišo.

Žolnir se zaničljivo ozre za njim, stisne pesti in ustnici in zapusti dvorišče.

V.

Zima je bila nastopila. Debel sneg je pokrival nižave in hribe, polja in vinograde; pa tam na pokopališču je tudi pokrival gomilo stare gospodinje iz Kodranije. Žena vremenske spremembe ni preživela. Katrica je postala sirota. Zdaj ni imela niti očeta niti matere, le stric ji je ostal in stric, čeravno jo je rad imel in ga je tudi ona spo-

štovala, bolj ko vsakega svoje bližje in daljše sorodbine, saj ji je s svojo prepovedjo slabo srečo naklonil. Res je mož vedel tehtne in veljavne besede govoriti, do zobca razložiti, zakaj bi ne bilo prav, če tujega mladeniča znehar ne pusti.

Skazal ji je do pike, da je najbolje, če se človek peča z ljudmi svoje vrste in da za prevzetnostjo prihaja rado kesanje. Katrica je bila prepričana, da je stric prijor moder mož, ki je veliko v bukvah bral in sam veliko že dočakal na svetu; ali vendar jo je včasih misel obhajala, da takih reči, ki globoko iz srea izvirajo, v svojem posvečenem stanu sam ni skušil, da torej vendar vsega ne ve. Posebno jo je peklo, kar je stric konec svojih govorov pristavljaj, da namreč žolnirju ni bilo drugega na mislih, kakor da bi jo v slabo ime pripravil in potem pustil. "Nič ne misli," dejal je, "da bi te bil kdaj namerjen vzeti pošteno v zakon. Kaj bo s teboj?"

On ni za kmetijo ali kupčijo, ti ne za gosposko življenje. Taki ljudje nimajo drugega kakor gladke jezike; vesti in poštenja malo ali pa nič. Zato bi bilo greh, ko bi ga poslušala. Človek je slab. Če molimo. Ne vpelji nas v skušnjavo, ne smemo s svojo voljo vanjo zahajati." K tem modrim besedam je prijor še pristavil in čutili dal, da ima še druge razloge, zakaj ne bi privolil, tudi potlej ne, ko bi jo žolnir bi naravnost snubil. Dasi je bila Katrica v srcu preverjena, da, če je tudi ves gosposki stan tak, kakor je stric mislil o žolnirju, on vendar nima nobene teh hudobnih lastnosti — vedela je, kaj četrta zapoved veli in si je trdno namerila, da se ga bo ogibala.

Ne ve se, če je Katrica ta

POZOR!

Nov 1953 Chevrolet

Zgrajen najboljši kar more biti

DORNER CHEVROLET CO.

FRANK TERCEK,

slovenski prodajalec

14115 St. Clair Ave. MU 1-7700

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI NEPOZABNE SOPROGE IN SKRBNJE MATERE

MARY PRIMOŽNIK

ki je umrla dne 12. januarja 1952

Lahko naj Te zemlja krije, spavaj, draga, Ti sladko, luč nebeška naj Ti sij, mir in pokoj naj ti bo!

Truplo Tvoje zdaj počiva, v hladni zemlji mirno spi. Duša pa naj raj uživa, se pri Bogu veseli.

Zalujoci ostali:

FRANK, soprog
in OTROCI

Cleveland, O., 12. jan. 1953.

V blag spomin

OSME OBLETNICE SMRTI NAŠE NEPOZABNE SOPROGE IN DOBRE MATERE

Mary Koracin

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči dne 11. januarja 1945

Osem let je že minilo, odkar si nas zapustila Ti, oh, kako žalostno je življenje, odkar Te več med nami ni.

Draga soproga in mati, težka res bila je ločitev, a le vera sveta nas uči, da se združimo nad zvezdami.

Zalujoci ostali:

FRANK, soprog;
JOHN, sin;
ANNA in MARY, hčeri

Euclid, Ohio, 12. januarja 1953.

svoj namen skozi in skozi tudi spolnjevala. Gotovo je, da žolnirja pri belem dnevu ni bilo videti na Kodraniji, da je vsako nedeljo Katrica oči v tla povesila in hitreje šla mimo njega, če je pri cerkvi stal. Ali hudobni svet je trdil, da je bila ondan, ko se je razglasilo, da je žolnir precej obolel, vedno ob jokanih oči in da je po ovinkih pozvedela, kako se mu kaj godi; hudobne ropotulje so dalje hotele vedeti, da po noči večkrat pes hudo laja na Kodraniji in da je pastir videl s svojega ležišča v mrvi na kozolcu nekaj kakor senco stati pred omreženim oknom Katričinim. Pa hudobni ljudje tega ne razumejo, ne pomislijo, da je pes lahko kako kladu na tla ali pa mesec na nebu oblajeval in da je pastir utegnil videti samo topolovo kobilu, katero je Mihelj tam na zid naslanjal. Kako so mogle torej stare, zoprne kavse za gotovo okrog trositi, Katrica žolnirju še zdaj ni fige pokazala.

Pust dan je bil, meglen in mrzel. Že na pol tri je ura kazala in še nihče ni solca v navadnem blesku videl vsega dopoldne in popoldne. Samo malo svita na nebu je pravilo, da se že precej na zapad prevrača. Prijor Avgustin je v svoji izbi na stol naslonjen sedel in v neko pisanje zrl s strmečimi očmi.

"Kje praviš, da si to pismo dobil?" vpraša miadega meniha, ki je spoštljivo za njim stal. "Pri svoji teti sem bil v mestu," odgovori oni.

"Tuji gospod, ta inženir ga je menda kje izgubil in njegova gospodinja ga je moji teti prinesla brat. Ker sem ravno na to naletel, dobil sem je jaz v roke. Jaz sicer tudi ne razumem, pa videl sem med vr-

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborna zdravila da vam ustavi kašelj in prehlaj. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

KE 1-0834

DVA POGREBNA ZAVODA

za

zanesljivo

izkušeno

sočutno

pogrebno

postrežbo

po

ceni, ki jo SAMI

izberete

pokličite

AGRINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
11111 Euclid Ave. Euclid, Ohio

stami vaše in druga imena, zato sem si mislil, morda ne bi bilo napačno, da je vam pokazal."

"To ni prav, da drugih pisma beremo, če jih tudi na potu najdemo. Prav za prav bi se moralo neprebrano nazaj dati tistemu, čigar je. Ali ravno to je morda v prave roke prišlo po božji naključbi. Ali nič ne veš, kaj je tu pisano?"

"Nič," odgovori menišec.

"To se ve, laško je. Je že dobro, le pojdi!"

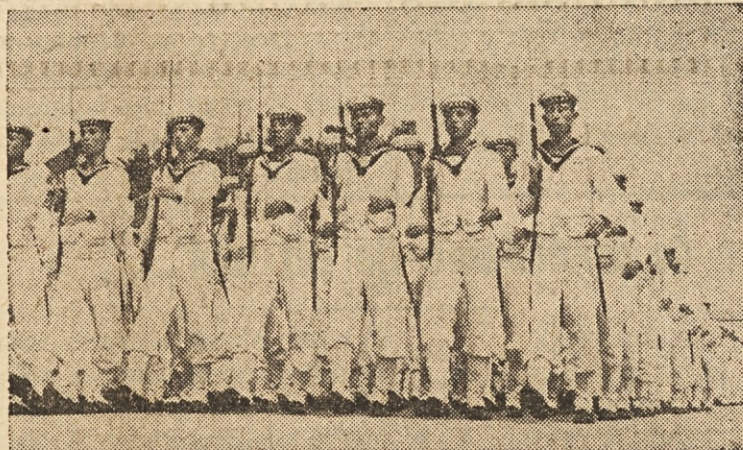
"Častitljivi gospod prijor, ali ne bi bilo dobro, da bi je precej eden nazaj nesel; če je vaša volja, jaz sam? Ženska me je prosila, ker misli, da bi ga morda pogrešal, kadar —"

"Že dobro, vse bom jaz poskrbel."

Ko je bil prijor sam, prehodil je kake tri pota svojo sobo. Potem se zopet usede in zopet bere. Pisano je bilo nekemu Brevaniju in spodaj je stalo samo ime Adam. Ker še ni bilo zganjeno, tudi ni bilo nobenega napisa, kam je namenjeno.

Postavljamo je le-sem, ker je edini vir, iz katerega se da vsaj nekoliko sklepati, česa je naš čudni junak doživel, preden je v Kostanjevico prišel, dasi so nekatere reči jako nejasne.

"Ljubi moj Brevani! Vem, da se ne čudiš, kako je to, da nisi že dalje časa ničesar sli-

ČANGKAJSKOVE ČETE — Nacionalistična Kitajska vlada, ki se je po porazu na kitajski celini umaknila z ostanki svojih oboroženih sil na Formozo, je v zadnjih letih svoje čete s pomočjo ZDA reorganizirala, tako da bo skoro v stanju začeti tudi kako večjo akcijo na celini. O uporabi Čangkajskih čet (Na sliki spodaj koraka četa pešcev, zgoraj pa mornariški kadeti) v borbi proti komunistični Kitajski je v zadnjem času precej govora.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

Roman o ljudeh, ki jih žej po svobodi

Zgodba o globoki ljubezni dveh mladih ljudi, njunem gorečem idealizmu in samožrtvovanju za svobodo

"Ljudska pravica" in "Ljudska demokracija" razgaljeni v ostri luči satire.

Roman, ki ga čitajo povsod, kjer žive Slovenci v svobodi: v Severni in Južni Ameriki, v Avstraliji, Angliji, Franciji, Italiji, na Tržaškem, Goriškem in Koroškem, v Egiptu in celo v Siamu.

TE KNJIGE NE BI SMELO MANJKATI V NOBENI SLOVENSKI NEKOMUNISTIČNI HIŠI!

Trdo vezan, 274 strani, z lepo naslovno sliko. Cena \$3.00. Denar pošljite z naročilom.

Naroča se pri:

AMERIŠKA DOMOVINA ali TRIGLAV PUBLISHING
6117 St. Clair Ave. 1107 E. 74 St.
Cleveland 3, O. Cleveland 3, O.

šal od mene, saj ti je znano, da se mi svet in življenje ni moglo več priljubiti, kar sem v prvi — tisti blazni ljubezni imel toliko bridke nesreče; znano ti je, da sem se zopet poprijel svojih ukov in se lotil svetomerstva, da bi pozabil sam sebe in Evgenije. Kako mi je to po sreči šlo, povzameš iz tega, če ti povem, da sem bil že večkrat skoro tako daleč, da sem mislil storiti, od česar si me nekdanji samo ti odvrgel, ko si mi ob pravem času smrt iz rok izvil.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

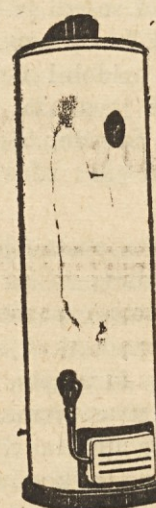

Mario Kolenc

IMEJTE VROČO VODO, KO JO RABITE

Louis Planinc

A.
U.
I.

● Vroča voda za vse vaše potrebe ... po temperaturi, ki vam ugaia ... avtomatično! To dobite, ako imate lep nov, bel Bryant vodni grelec, ki ima ravno podlago, da vam ni treba mučiti se s čiščenjem pod njim. Zgrajen je za trajno uporabo. Oglejte si ga—Veseli ga boste!

BRYANT WATER HEATERS

Cene od \$79.00 do \$128.00

Imate do 3 leta časa za plačati

Lahko plačate poleg plinskega računa

W. F. HANN & SONS

15533-41 EUCLID AVE. at TAYLOR

Trgovina je odprta vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek do 8. ure zvečer

Zeliš v osamljenosti zvestega prijatelja? Ga privoščiš svojim dragim? Naroči čimprej slovenski splošno misijonski mesečnik

"KATOLIŠKI MISIJONI"

V mesečnih obiskih te bodo razveseljevali ob tridesetletnem jubileju svojega obstoja skozi leto 1953 na 680 straneh. Urejevali od slovenskih lazaristov in tiskani v Buenos Airesu, ti bodo prinašali ob sodelovanju številnih slovenskih misijonskih pionirjev zanimiva poročila iz vseh delov sveta. Ob številnih lepih slikah boš lažje razumel aktualne članke, strahovito borbo človeštva za zmago dobrega nad zlim. Prijetno razvedrilo, široka razglednost, sočutje z duhovno bedo bližnjega, globoko cenjenje tvoje vere bodo bogati sadovi tega branja. V zahvalo se potrudi, da bodo KATOLIŠKI MISIJONI brani v sleherni pošteni slovenski hiši v izseljenstvu, od vseh, ki jim ni vseeno, kam svet drvi.

Naročite Katoliške misijone takoj ali zahtevajte prve številke na ogled: Lenček Ladislav, Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Za U.S.A. in KANADO samo \$2 letno, s pestro prilogo "MISIJONSKA NEDELJA" na 178 straneh pa \$1 več. Pišite na naslov:

REV. CHARLES WOLBANG, C.M.

500 East Chelton Ave., Philadelphia 44, Pa. U.S.A.

Baragova Pratika

DVANAJSTI LETNIK

za navadno leto 1953

je zanimiva knjiga za vsakega Slovenca kjer koli. Za vsakega slovenskega človeka ima obilo koristnih nasvetov in obvestil. Poučne članke in spise, zanimive črtice in povesti.

Radi višjih stroškov kot povišane poštnine in radi dražjega tiska stane letos nekaj več kakor lani.

S poštnino stane letos \$1.25

Naročila je poslati v Money orderu, čeku, ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 West 34th Street

Berwyn, Illinois